

*Gurcharan Singh v. The State of Punjab, etc. (Sandhwalia, J.)

ਨਿਯਮਤ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੁਆਰਾ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਕੰਮ ਕਰੋ। ਉਸ ਨਿਰੰਤਰਤਾ ਵਿੱਚ, ਮਸਕ ਐਂਡ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਕੇਸ (7) (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੀਵੀ ਕੌਂਸਲ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਿਯਮ ਲਾਗੂ ਹੋਣਾ ਸੀ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਬਾਰੇ ਮੈਂ ਜੋ ਨਜ਼ਰੀਆ ਲਿਆ ਹੈ, ਉਹ ਕਮਲਾ ਮਿਲਜ਼ ਕੇਸ (4) (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਅਨੁਪਾਤ ਤੋਂ ਕਾਫ਼ੀ ਸਮਰਥਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੈਨਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 4 ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 19 ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੈ, ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਸਿਵਲ ਸਰਵਿਸਿਜ਼ ਰੂਲਜ਼ ਦੇ ਤਰਕ ਨਿਯਮ 6.4 ਦੀ ਸਮਾਨਤਾ 'ਤੇ ਵੀ ਰੱਦ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ।

(22) ਉੱਪਰ ਦਰਜ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਕੋਡ ਆਫ਼ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ ਦੀ ਧਾਰਾ 113 ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਹੋਵੇਗਾ। ਖਰਚੇ ਘਟਨਾ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨਗੇ।

ਸਰੀ, ਜੇ.—ਮੈਂ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ।

ਬੀ.ਐੱਸ.ਜੀ

ਫੁਟਕਲ ਸਿਵਲ

ਐਸਐਸ ਸੰਧਾਵਾਲੀਆ ਅਤੇ ਪੀਸੀ ਜੈਨ ਜੇ. ਜੇ.

ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ - ਪਟੀਸ਼ਨਰ

ਬਨਾਮ

ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ, ਆਦਿ,—ਜਵਾਬਦਾਤਾ

1969 ਦਾ ਸੀ.ਡਬਲਿਊ. ਨੰਬਰ 3143.

13 ਸਤੰਬਰ 1973

ਪੰਜਾਬ ਪੁਲਿਸ ਰੂਲਜ਼ (1934)-ਨਿਯਮ 13.12(1) ਅਤੇ 13.16 (2) -ਸਬ-ਇੰਸਪੈਕਟਰਾਂ ਅਤੇ ਇੰਸਪੈਕਟਰਾਂ ਦੀਆਂ ਅਸਥਾਈ ਅਸਾਮੀਆਂ ਦੀ ਤਰੱਕੀ - ਕੀ ਸੀਨੀਅਰਤਾ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਅਤੇ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ - ਇੱਕ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਦੀ ਬਦਲੀ ਜਦੋਂ ਕਿ ਜੂਨੀਅਰ ਅਧਿਕਾਰੀ ਜਾਰੀ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰੋ—ਕੀ ਵੈਧ ਹੈ।

ਉਪ-ਨਿਯਮ 13.12 (2) ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਸਿਧਾਂਤ ਅਨੁਸਾਰ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣੀਆਂ ਹਨ। 1). ਇਸ ਨਿਯਮ ਦੀ ਸਾਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸੀਨੀਅਰਤਾ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮਾਮੂਲੀ ਹੈ, ਜੇ ਨਹੀਂ, ਤਾਂ ਸਬ-ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਦੇ ਰੈਂਕ ਵਿੱਚ ਅਸਥਾਈ ਅਸਾਮੀਆਂ ਨੂੰ ਭਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਅਪ੍ਰਸੰਗਿਕ ਵਿਚਾਰ ਹੈ। ਇਹ ਨਿਯਮ 13.16 (2) ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਇੰਸਪੈਕਟਰਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ ਵੀ ਬਦਲਾਵ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਅਸਥਾਈ ਖਾਲੀ ਅਸਾਮੀਆਂ ਨੂੰ ਭਰਨ ਦਾ ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਅਤੇ ਘੋਸ਼ਿਤ ਉਦੇਸ਼ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਾਰੇ ਯੋਗ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ ਹੈ।

ਮਰਦਾਂ ਨੂੰ ਜਿੰਨਾ ਸੰਭਵ ਹੋ ਸਕੇ ਸੁਤੰਤਰ ਚਾਰਜ ਰੱਖਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇ ਕੇ । ਇਸ ਲਈ ਸਬ-ਇੰਸਪੈਕਟਰਾਂ ਅਤੇ ਇੰਸਪੈਕਟਰਾਂ ਦੀਆਂ ਅਸਥਾਈ ਅਸਾਮੀਆਂ ਲਈ ਤਰੱਕੀਆਂ ਨੂੰ ਸੀਨੀਅਰਤਾ ਦੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਅਤੇ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਦੀ ਬਦਲੀ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਉਸ ਤੋਂ ਜੂਨੀਅਰ ਅਧਿਕਾਰੀ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ, ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਅਵੈਧ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਬਦਲੀ ਦੇ ਹੁਕਮ ਉਸ ਨੂੰ ਕਲੰਕ ਨਹੀਂ ਲਗਾਉਂਦੇ ਜਾਂ ਉਸ ਲਈ ਕੋਈ ਮਾੜਾ ਨਤੀਜਾ ਨਹੀਂ ਕੱਢਦੇ ਅਤੇ - ਹਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸਬ-ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਟੌਰ ਪੁਲਿਸ ਬਨਾਮ ਵਿੱਚ ਨਿਰੀਖਣ ਕਰਦੇ ਹਨ । ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ, 1971 (II) SLR 304 ਸਹੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਥਿਤੀ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦੇ ਹਨ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜਸਟਿਸ ਐੱਸ. ਐੱਸ. ਸੰਧਾਵਾਲੀਆ ਵੱਲੋਂ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਹਿਮ ਸਵਾਲਾਂ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਮਿਤੀ 23 ਅਕਤੂਬਰ, 1972 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਰਾਹੀਂ, ਮਾਣਯੋਗ ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜਸਟਿਸ ਐੱਸ. ਐੱਸ. ਸੰਧਾਵਾਲੀਆ ਦੀ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਵਾਲੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਕੇਸ। ਅਤੇ ਮਾਣਯੋਗ ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜਸਟਿਸ ਪ੍ਰੇਮ ਚੰਦ ਜੈਨ ਅਤੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਆਖਰਕਾਰ 13 ਸਤੰਬਰ, 1973 ਨੂੰ ਕੇਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ।

226 ਅਤੇ 221 ਦੇ ਅਧੀਨ ਪਟੀਸ਼ਨ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ 22 ਜਨਵਰੀ, 1968 ਅਤੇ 22 ਜੁਲਾਈ ਨੂੰ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ, ਮੰਦਾਮਸ, ਕੋ-ਵਾਰੰਟੋ ਜਾਂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਢੁਕਵੀਂ ਰਿੱਟ, ਆਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਰਿੱਟ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ, 1968 ਅਨੁਬੰਧ 'ਬੀ' ਅਤੇ 'ਸੀ' ਵਿੱਚ ਕ੍ਰਮਵਾਰ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ, ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਹੱਕਦਾਰ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ! ਸੂਚੀ 'F' 'ਤੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਸੀਨੀਅਰਤਾ ਤੱਕ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਅਜੇ ਤੱਕ ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਸਬ-ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਵਜੋਂ ਪੁਸ਼ਟੀ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਹੈ ਜਾਂ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਸਬ-ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਵਜੋਂ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਦੱਸੇ ਗਏ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਤੋਂ ਸੀਨੀਅਰ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਹੋਰ ਜੋ ਉਸਦੇ ਬਾਅਦ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ।

ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਵੱਲੋਂ ਜੇ. ਐਲ. ਗੁਪਤਾ, ਕਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਐਮ. ਐਲ. ਬਾਂਸਲ ਐਡਵੋਕੇਟ ਸਨ ।

ਜੇ. ਐਸ ਨਾਰੰਗ, ਐਡਵੋਕੇਟ ਜਨਰਲ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ ।

ਨਿਰਣਾ

ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਹੁਕਮ ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ: -

ਸੰਧਾਵਾਲੀਆ, ਜੇ.-ਪੰਜਾਬ ਪੁਲਿਸ ਰੂਲਜ਼, 1934 ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ 13.12(1) ਅਤੇ 13.16(2) ਦੇ ਪੂਰਕ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ, ਇਸ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਮੁੱਖ ਮੁੱਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੂੰ ਨਿਰਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

*Gurcharan Singh v. The State of Punjab, etc. (Sandhwalia, J.)

(2) ਤੱਥ ਗੰਭੀਰ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੇ 21 ਦਸੰਬਰ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਆਰਮਡ ਪੁਲਿਸ ਵਿੱਚ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਸੀ।

1948. ਉਹ ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਸਬ-ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਦੇ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਰਹਿਣ ਲਈ ਵਿਭਾਗ ਵਿਚ ਤਰੱਕੀ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪੌੜਿਆਂ 'ਤੇ ਚੜ੍ਹਿਆ ਅਤੇ 1 ਅਕਤੂਬਰ, 1965 ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਉੱਤਮ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਕਈ ਮੈਰਿਟ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। 20 ਨਵੰਬਰ, 1966 ਨੂੰ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਅਸਥਾਈ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਤਰੱਕੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਅਤੇ 22 ਜਨਵਰੀ, 1968 ਤੱਕ ਇਸ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਬਣੇ ਰਹੇ। 22 ਜਨਵਰੀ, 1968 ਦੇ ਇੱਕ ਹੁਕਮ ਦੁਆਰਾ (ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਅਨੁਸੂਚੀ 'ਬੀ')), ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਕਈ ਹੋਰ ਸਮੇਤ ਸਬ-ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਾਪਸ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਹਦਾਇਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਜਿਵੇਂ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਥਾਨਾਂ 'ਤੇ ਤਾਇਨਾਤ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਚਾਰਜ ਸੰਭਾਲ ਲਿਆ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੌਂਪ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਵਾਪਸ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ 27 ਜੁਲਾਈ, 1968 ਤੱਕ ਹੋਰ ਖਾਲੀ ਅਸਾਮੀਆਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਐਡਜਸਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਦੋਂ 2 ਜੁਲਾਈ, 1968 ਨੂੰ ਹੁਕਮ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਸਨੂੰ ਚਾਰ ਹੋਰਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਰੈਂਕ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸਬ - ਇੰਸਪੈਕਟਰ. ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀ ਬਦਲੀ ਨੂੰ 1 ਜੂਨ, 1968 ਤੋਂ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਹੋ ਕੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਆਪਣੀ ਬਦਲੀ ਨੂੰ ਸਬ-ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਦੇ ਅਸਲ ਰੈਂਕ ਵਿੱਚ ਬਦਲਣ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ, - ਅਣਪਛਾਤੇ ਆਰਡਰ 'ਸੀ' ਦੁਆਰਾ।

(3) ਸ੍ਰੀ ਸ਼ਮਸ਼ੇਰ ਸਿੰਘ, ਆਈ.ਪੀ., ਇੰਸਪੈਕਟਰ-ਜਨਰਲ ਪੁਲਿਸ, ਪੰਜਾਬ ਨੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਹਲਫਨਾਮਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਪੁਰਾਣੇ ਸਰਵਿਸ ਰਿਕਾਰਡ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਬਿਆਨ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। 22 ਜਨਵਰੀ, 1968 ਦੇ ਪਿਛਲੇ ਰਿਵਰਸ਼ਨ ਆਰਡਰ (ਅਨੇਕਚਰ 'ਬੀ') ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇਹ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਵੀ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਆਰਮਡ ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਡੀਆਈਜੀ ਦੁਆਰਾ ਛੁੱਟੀ ਦੀਆਂ ਅਸਾਮੀਆਂ ਵਿੱਚ ਐਡਜਸਟ ਕਰਨਾ ਜਾਰੀ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਵਾਪਸ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। 1 ਜੂਨ, 1968 ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵੀ। ਜਵਾਬ ਦਾ ਪੈਰਾ 11 (i), ਉਹ ਮਿਤੀਆਂ ਜਿਸ 'ਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰ: 3 ਸ੍ਰੀ ਦਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਨੰ: 5, ਸ੍ਰੀ ਪਰਫੂਲ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਨੰ: 6 ਸ੍ਰੀ ਗੁਲਜ਼ਾਰਾ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਤਰੱਕੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਇੰਸਪੈਕਟਰਾਂ ਦੀ ਮਿਤੀ 26 ਜਨਵਰੀ, 1966, 28 ਸਤੰਬਰ, 1963 ਅਤੇ 14 ਫਰਵਰੀ, 1966 ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ 20 ਤਰੀਕ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਤਰੱਕੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਨਵੰਬਰ, 1966. ਹਲਫਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸਟੈਂਡ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕਿਉਂਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਤਰੱਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਆਖਰੀ ਵਿਅਕਤੀ ਸੀ, ਉਸਨੂੰ ਹੁਣ ਪਹਿਲਾਂ ਵਾਪਸ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿ ਤਿੰਨ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਅਜੇ ਤੱਕ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਵਜੋਂ ਸੇਵਾ ਕਰਦੇ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਹ ਦੁਹਰਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਿਛਲੇ ਆਉ ਅਤੇ ਪਹਿਲਾਂ ਜਾਓ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਦੂਰ ਹੈ, ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਉਲਟਣ ਵਿੱਚ ਪਾਲਣਾ ਅਤੇ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਹੋਰ ਸਾਥੀ ਜੋ ਇੱਕੋ ਜਿਹੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਸਨ, ਨੇ ਆਪਣੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 2 ਕੋਲ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਜੋ

ਨੇ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੂੰ ਮਾਮਲਾ ਰੈਫਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਪੂਰੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਹ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਕਿ ਰਿਵਰਸ਼ਨ ਬਿੰਦੂ 'ਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪੁਲਿਸ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸੀ।

(4) ਸ਼ੁਰੂ ਵਿਚ ਇਹ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀ ਆਪਣੀ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ 'ਤੇ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 4 ਨੂੰ 22 ਜੁਲਾਈ, 1971 ਨੂੰ ਗੁਜਰਾਲ, ਜੇ.

(5) ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਦਲੀਲ ਦਾ ਮੂਲ ਉਸ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਸ੍ਰੀ ਜੇ.ਐਲ. ਗੁਪਤਾ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਦਰਖਾਸਤਕਰਤਾ, ਇਹ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ 1 ਅਕਤੂਬਰ, 1965 ਤੋਂ ਸਬ-ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਵਜੋਂ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 3, 5 ਅਤੇ 6 ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜਾਂ ਉਸਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਪੰਜਾਬ ਪੁਲਿਸ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 12.2(3) 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ (ਜੋ ਇਹ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਸੀਨੀਅਰਤਾ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਪੁਸ਼ਟੀ ਦੀਆਂ ਤਰੀਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ), ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਚੋਣ ਲੜਨ ਵਾਲੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਸੀਨੀਅਰ ਰੈਂਕ 'ਤੇ ਹਨ। 3, 5 ਅਤੇ 6. ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀ ਵਾਪਸੀ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਦੇ ਰੈਂਕ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ, ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਉਸਦੀ ਸੀਨੀਅਰਤਾ ਨੂੰ ਮਾੜਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਉਲਟਾ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ 'ਤੇ ਇੱਕ ਕਲੰਕ ਲਗਾਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਸ ਲਈ ਬੁਰੇ ਨਤੀਜੇ ਭੁਗਤਦਾ ਹੈ।

(6) ਰਾਜ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਸ੍ਰੀ ਜੇ.ਐਸ.ਨਾਰੰਗ ਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਦਲੀਲ ਤੋਂ ਸਟਿੰਗ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕੱਢਦਿਆਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਸਟੈਂਡ ਲਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ ਪੰਜਾਬ ਪੁਲਿਸ ਫੋਰਸ ਦੇ ਪੱਕੇ ਸਬ-ਇੰਸਪੈਕਟਰਾਂ ਦੇ ਰੈਂਕ ਤੋਂ ਸੀਨੀਅਰ ਹੈ। 3, 5 ਅਤੇ 6, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜਾਂ ਤਾਂ ਪੁਸ਼ਟੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜਾਂ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਹ ਦ੍ਰਿੜਤਾ ਨਾਲ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਹੈ-ਰਾਜ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਅਸਲ ਰੈਂਕ 'ਤੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬਦਲਣਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਸ ਦੀ ਸੀਨੀਅਰਤਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਾਉਣ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਨਾਲ ਲਗਾਏ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਹੈ। ਰਾਜ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਪੁਲਿਸ ਵਿੱਚ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਇੰਸਪੈਕਟਰਾਂ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਵਿਧਾਨਕ ਨਿਯਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਿਧਾਂਤ ਸੀਨੀਅਰਤਾ ਦੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਜਾਂ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਦਲੀਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉੱਚ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੇ ਮੌਕੇ ਸਾਰੇ ਯੋਗ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

(7) ਸੰਬੰਧਿਤ ਵਿਧਾਨਕ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਉੱਤਰਦਾਤਾ-ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਲਏ ਗਏ ਸਟੈਂਡ ਨੂੰ ਪੇਟੈਂਟ ਸਮਰਥਨ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਨਿਯਮ 13.16(2) ਉਹ ਹੈ ਜੋ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਕੇਸ 'ਤੇ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਦੇ ਰੈਂਕ ਵਿੱਚ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਅਸਥਾਈ ਅਸਾਮੀਆਂ ਲਈ ਤਰੱਕੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ।

*Gurcharan Singh v. The State of Punjab, etc. (Sandhwalia, J.)

ਹਾਲਾਂਕਿ, ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਤਰੱਕੀ ਉਪ-ਨਿਯਮ 13.12(1) ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਿਧਾਂਤ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਇੰਸਪੈਕਟਰਾਂ ਦੇ ਰੈਂਕ ਲਈ ਅਸਥਾਈ ਤਰੱਕੀ ਦੇ ਮੌਕੇ ਸਬ-ਇੰਸਪੈਕਟਰਾਂ ਦੇ ਰੈਂਕ ਵਿੱਚ ਅਸਥਾਈ ਅਸਾਮੀਆਂ ਨੂੰ ਭਰਨ ਦੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਇੱਕੋ ਜਿਹੇ ਬਣਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਨਿਯਮ 13.12(1) ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜੋ, ਇਸ ਲਈ, ਵਿਸਥਾਰ ਵਿੱਚ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ:-

"ਸਬ-ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਦੇ ਰੈਂਕ ਵਿੱਚ ਅਸਥਾਈ ਅਸਾਮੀਆਂ ਨੂੰ ਭਰਨ ਵਿੱਚ ਉਦੇਸ਼ ਸੂਚੀ E ਵਿੱਚ ਸਾਰੇ ਪੁਰਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਜਿੰਨਾ ਸੰਭਵ ਹੋ ਸਕੇ ਸੁਤੰਤਰ ਚਾਰਜਾਂ ਵਿੱਚ ਟੈਸਟ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਜਿਸ ਕ੍ਰਮ ਵਿੱਚ ਨਾਮ ਆਉਂਦੇ ਹਨ, ਉਸ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਉੱਚ ਰੈਂਕ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੇ ਮੌਕਿਆਂ ਨੂੰ ਜਿੰਨਾ ਸੰਭਵ ਹੋ ਸਕੇ ਵੀਡਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਸਬ-ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਸਹਾਇਕ ਸਬ-ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਨੂੰ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਖਾਲੀ ਅਸਾਮੀ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਸਿਰਫ਼ ਇਸ ਲਈ ਵਾਪਸ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਤੋਂ ਸੀਨੀਅਰ ਸਹਾਇਕ ਸਬ-ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਹ ਸਿਧਾਂਤ, ਭਾਵੇਂ ਕਦੇ ਵੀ, ਸੰਸ਼ੋਧਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਇਸਦਾ ਪਾਲਣ ਕਰਨ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਇੱਕ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਯੋਗ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਇੱਕ ਆਦਮੀ ਦੁਆਰਾ 8 ਮਹੀਨਿਆਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮੇਂ ਦੀ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।"

(8) ਇਹ ਦੇਖਣ ਲਈ ਕਿਸੇ ਦਲੀਲ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਦੀ ਸਾਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਉਪਰੋਕਤ ਨਿਯਮ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੀਨੀਅਰਤਾ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮਾਮੂਲੀ ਹੈ, ਜੋ ਨਹੀਂ, ਤਾਂ ਸਬ-ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਦੇ ਰੈਂਕ ਵਿੱਚ ਅਸਥਾਈ ਅਸਾਮੀਆਂ ਨੂੰ ਭਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਅਪ੍ਰਸੰਗਿਕ ਵਿਚਾਰ ਹੈ। ਇਹ ਨਿਯਮ 13.16(2) ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਇੰਸਪੈਕਟਰਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ ਵੀ ਬਦਲਾਵ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਅਸਥਾਈ ਅਸਾਮੀਆਂ ਨੂੰ ਭਰਨ ਦਾ ਮੁਢਲਾ ਅਤੇ ਘੋਸ਼ਿਤ ਉਦੇਸ਼ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੂਚੀ 'ਈ' ਦੇ ਸਾਰੇ ਯੋਗ ਪੁਰਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਸੁਤੰਤਰ ਚਾਰਜ ਰੱਖਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇ ਕੇ ਜਿੰਨਾ ਸੰਭਵ ਹੋ ਸਕੇ ਟੈਸਟ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਇਹ ਸੀਨੀਅਰਤਾ ਸੰਚਾਲਨ ਕਾਰਕ ਬਿਲਕੁਲ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਗਲੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੂਚੀ 'ਈ' ਵਿੱਚ ਨਾਮ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਕ੍ਰਮ ਦੀ ਅਣਦੇਖੀ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉੱਚੇ ਰੈਂਕ 'ਤੇ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਦੇ ਪਲਮ ਨੂੰ ਜਿੰਨਾ ਸੰਭਵ ਹੋ ਸਕੇ ਬਰਾਬਰ ਅਤੇ ਬਰਾਬਰ ਵੀਡਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਸ਼ੱਕ ਤੋਂ ਪਰੇ ਰੱਖਣ ਲਈ, ਨਿਯਮ ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਜੂਨੀਅਰ ਸਹਾਇਕ, ਸਬ-ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਨੂੰ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਸ ਅਸਾਮੀ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਲਈ ਉਸ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਇਸ ਤੱਥ ਦੀ ਪਰਵਾਹ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿ ਉਸ ਤੋਂ ਸੀਨੀਅਰ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਅਹੁਦਿਆਂ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਮਨ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਨਿਯਮ 13.12 (1) ਦਾ ਮੂਲ ਸਿਧਾਂਤ ਅਤੇ ਨਿਯਮ 13.16 (2) ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਸਬ-ਇੰਸਪੈਕਟਰਾਂ ਅਤੇ ਇੰਸਪੈਕਟਰਾਂ ਦੀਆਂ ਅਸਥਾਈ ਅਸਾਮੀਆਂ ਲਈ ਤਰੱਕੀਆਂ ਹਨ।

ਸੀਨੀਆਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਬੰਨ੍ਹੇ ਹੋਏ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਪਰ ਉੱਚ ਰੈਂਕ 'ਤੇ ਸੁਤੰਤਰ ਚਾਰਜ ਰੱਖਣ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਅਸਾਮੀਆਂ 'ਤੇ ਆਪਣੀ ਯੋਗਤਾ ਨੂੰ ਪਰਖਣ ਲਈ ਸੂਚੀਆਂ 'ਈ' ਅਤੇ 'ਐਫ' 'ਤੇ ਸਾਰੇ ਯੋਗ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਬਰਾਬਰ ਮੌਕੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਦੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੇ ਉਲਟ ਹਨ।

(9) ਇਹ ਕਿ; ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤੀ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਸਬ-ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਦੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਰੈਂਕ ਵਿੱਚ ਬਦਲਣਾ ਉਸਦੀ ਸੀਨੀਆਰਤਾ 'ਤੇ ਮਾੜਾ ਅਸਰ ਨਹੀਂ ਪਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਹੀਂ ਵੀ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਉੱਤਰਦਾਤਾ-ਰਾਜ ਸਬ-ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਦੇ ਅਸਲ ਰੈਂਕ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਕੁਆ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 3, 5 ਅਤੇ 6 ਦੀ ਸੀਨੀਆਰਤਾ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਸਟੈਂਡ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵੀ ਉਨਾ ਹੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀ ਵਾਪਸੀ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਉਸਦੀ ਸੀਨੀਆਰਤਾ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਉਣਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਅਹੁਦੇ ਤੋਂ ਬਦਲੇ ਜਾਣ ਨਾਲ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਉਸਦੀ ਸੀਨੀਆਰਤਾ ਦੇ ਸਕੋਰ 'ਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੀ ਚਿੰਤਾ ਅਤੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਜਾਂ ਤਾਂ ਗਲਤ ਹੈ ਜਾਂ ਕਾਲਪਨਿਕ ਹੈ। ਹੁਕਮਾਂ ਦੇ ਅਨੁਬੰਧ 'ਬੀ' ਅਤੇ 'ਸੀ' ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਇਹ ਦਰਸਾਏਗਾ ਕਿ ਉਹ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਿਰਦੋਸ਼ ਹਨ ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕਲੰਕ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਦੂਰ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਇਸ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਇਹ ਦੇਖਣ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ ਹਾਂ ਕਿ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਇਲਜ਼ਮ ਲਗਾਉਣ ਵਾਲਾ ਹੁਕਮ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਬੁਰੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਨਾਲ ਮਿਲਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਵਰਤਮਾਨ ਵਿੱਚ ਮੁੱਢਲੀ ਹੈ; ਕੇਸ (ਅਤੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਲਈ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਵੀ ਅਜਿਹਾ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ) ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਦੇ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਰੈਂਕ ਨੂੰ ਤਰੱਕੀ ਦੇਣ ਜਾਂ ਰੱਖਣ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸਦਾ ਅਸਲ ਰੈਂਕ ਇੱਕ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੇ ਸਬ-ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਦਾ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਰਸ਼ੋਤਮ ਲਾਈ ਢੀਗਰਾ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਯੂਨੀਅਨ (1) ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ, ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਭੂਤਾ ਨੂੰ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ:

“ਜੇਕਰ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਰੈਂਕ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਰੈਂਕ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਹੀ ਕਟੌਤੀ ਜੁਰਮਾਨੇ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰੇਗੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਫਿਰ ਉਸ ਰੈਂਕ ਦੀਆਂ ਤਨਖਾਹਾਂ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਗੁਆ ਦੇਵੇਗਾ, ਜੇ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉਸ ਕੋਲ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰੈਂਕ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਉਸ ਦੀ ਇੱਕ ਉੱਚ ਦਰਜੇ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਤੋਂ ਉਸ ਦੇ ਅਸਲ ਹੇਠਲੇ ਰੈਂਕ ਵਿੱਚ ਕਮੀ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ।

ਢੀਗਰਾ ਦੇ ਕੇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਣਗਿਣਤ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਉਪਰੋਕਤ ਸਿਧਾਂਤ ਤੋਂ ਕਦੇ ਵੀ ਹਟਿਆ ਨਹੀਂ ਗਿਆ ਅਤੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਭੂਸੱਤਾ ਦੁਆਰਾ ਦੁਹਰਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਵਰਤਮਾਨ ਵਿੱਚ ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ 'ਤੇ ਕਿ ਗਲਤ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਕਲੰਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕੋਈ ਮਾੜੇ ਨਤੀਜੇ ਨਿਕਲਦੇ ਹਨ, ਅਸੀਂ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਮੰਨੀ ਗਈ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਯੋਗਤਾ ਲੱਭਣ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ ਹਾਂ।

(10) ਸ੍ਰੀ ਜੇ.ਜੀ.ਐਲ. ^ ਗੁਪਤਾ ਨੇ ਆਪਣੇ ਮੁਵੱਕਿਲ ਦੇ ਕੇਸ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਹਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਸਬ-ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਆਫ ਪੁਲਿਸ ਬੁਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ (2) ਦੇ ਅਨੁਪਾਤ 'ਤੇ Q ਨੂੰ ਪਿੱਛੇ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

(1) ਏ ਆਈਆਰ: 1958 ਐਸਸੀ 36.

(2) 1971 (11) SLR 304.

*Gurcharan Singh v. The State of Punjab, etc. (Sandhwalia, J.)

Ue ਦਲੀਲ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਵਾਰ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਸਬ-ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਦੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਰੈਂਕ ਵਿੱਚ ਸੀਨੀਅਰ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸਨੂੰ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਵਾਪਸ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ "ਉਸ ਰੈਂਕ ਵਿੱਚ ਉਸ ਤੋਂ ਜੂਨੀਅਰ ਸਬ-ਇੰਸਪੈਕਟਰ, ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਦੇ ਉੱਚ ਰੈਂਕ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਰਹਿਣਗੇ। ਰਿਲਾਇੰਸ ਨੂੰ ਉਕਤ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਨਿਰੀਖਣਾਂ 'ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ: -

"ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਸਹੀ ਅਤੇ ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਨਾਲ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਜੋ ਸਾਰੇ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨਾਲ ਇੱਕ ਸਮਾਨ ਵਿਵਹਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ, ਜੋ ਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਆਰਟੀਕਲ 16 ਦੁਆਰਾ ਗਰੰਟੀਸ਼ੁਦਾ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਬੁਨਿਆਦੀ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ। ਇੱਕ ਸੀਨੀਅਰ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਬਦਲਣਾ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਇੱਕ ਜੂਨੀਅਰ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਰੈਂਕ; ਉਸਦੇ ਰੈਂਕ, ਰੁਤਬੇ, ਇਨਾਮਾਂ ਅਤੇ ਤਰੱਕੀ ਦੀਆਂ ਹੋਰ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਚਰਿੱਤਰ ਵਿੱਚ ਦੰਡਕਾਰੀ ਹੈ ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਹ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਵਾਪਸੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ 'ਆਖਰੀ ਵਾਰ ਆਓ ਪਹਿਲਾਂ ਜਾਓ' ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਦੁਹਰਾਉਣ ਦੇ ਜੋਖਮ 'ਤੇ, ਮੈਂ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦੇਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਨਿਯੁਕਤੀ ਅਥਾਰਟੀ ਕੋਲ ਯੋਗ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਚੁਣਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ ਜੋ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਵਿਅਕਤੀ ਉਪਲਬਧ ਹੈ ਜੋ ਸੀਨੀਅਰ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਆਦਮੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਜਾਂ ਤਰੱਕੀ ਦੇ ਸਮੇਂ ਪਰ ਰਿਵਰਸ਼ਨ ਦੇ ਸਮੇਂ, ਸੀਨੀਅਰ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਤਾਂ ਹੀ ਵਾਪਸ ਲਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਜੇ ਉਹ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਅਹੁਦੇ ਲਈ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਜਾਂ ਉਸ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਬਿਰਾਜਮਾਨ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸਦੀ ਕੁਸ਼ਲਤਾ ਅਤੇ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਨਾਲ ਵਿਗੜ ਗਈ ਹੈ। ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲੈਣਿਆਂ ਉੱਤਰਦਾਤਾ 2 ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਸਿਧਾਂਤ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।"

ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ ਉਪਰੋਕਤ ਨਿਰੀਖਣ ਸ੍ਰੀ ਗੁਪਤਾ ਦੀ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਕਾਫੀ ਸਮਰਥਨ ਦੇਣਗੇ। ਬਦਕਿਸਮਤੀ ਨਾਲ, ਹਾਲਾਂਕਿ, *ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਬਨਾਮ ਪ੍ਰੋਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿਵਾ (3)* ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਅਨੁਪਾਤ ਤੋਂ ਉਸਦੇ ਰਾਹ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅਦੁੱਤੀ ਰੁਕਾਵਟ ਖੜ੍ਹੀ ਹੈ। ਅਜਿਹਾ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ *ਉਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ (2) (ਸੁਪਰ)* ਵਿੱਚ *ਮਿੱਢਾ ਦੇ ਕੇਸ (3)* ਵਿੱਚ ਸਪਸ਼ਟ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਨੂੰ ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਨਾ ਲਿਆਉਣ ਵਿੱਚ ਬੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਛਤਾਏ ਸਨ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਮਾਨ ਦਲੀਲ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਗੁਪਤਾ ਦੁਆਰਾ ਇੱਥੇ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਇਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਜੋ ਕਿ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਸ਼ਾਹ, ਜੇ., ਤਤਕਾਲੀ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ, ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਹੈ: -

"ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਦੋਂ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੀ ਸੇਵਾ ਖਤਮ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਜੂਨੀਅਰ ਅਧਿਕਾਰੀ ਸਨ

(3) 1969 ਐਸਐਲਆਰ 655.

~ ~

ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੂੰ ਬਰਾਬਰ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ, ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 16 ਦੇ ਤਹਿਤ ਜਨਤਕ ਸੇਵਾ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਪਰ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਆਰਟੀਕਲ 16 ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਸਿੱਖਿਅਤ ਸ਼ਿਲਾ ਜੱਜ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਦਾ ਹੋਵੇ। ਆਰਟੀਕਲ 16 ਦੁਆਰਾ ਸਾਰੇ ਨਾਗਰਿਕ ਰਾਜ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਦਫ਼ਤਰ ਵਿੱਚ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਜਾਂ ਨਿਯੁਕਤੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਮੌਕੇ ਦੀ ਬਰਾਬਰੀ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ। ਸਿਰਫ਼ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੀ ਨੌਕਰੀ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਕੇ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੂੰ ਜਨਤਕ ਸੇਵਾ ਰੱਖਣ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਮੌਕੇ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 16 ਦੇ ਤਹਿਤ, ਇਹ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ ਰਾਜ ਦਾ ਕਰਮਚਾਰੀ ਹੈ, ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਨੌਕਰੀ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਖਤਮ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਉਸ ਤੋਂ ਛੋਟੇ ਵਿਅਕਤੀ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। "

ਇਹ ਪੇਟੈਂਟ ਹੈ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਅਧਿਕਾਰਤ ਬਿਆਨ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, *ਹਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ (2)* (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਹੁਣ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਰੱਖ ਸਕਦੀਆਂ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੀਪੀ ਮਿਥਾ ਦੇ (3) ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਅਨੁਪਾਤ ਨਾਲ ਟਕਰਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਪ੍ਰਤੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਤਿਕਾਰ ਦੇ ਨਾਲ, ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਉਪਰੋਕਤ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੁਆਰਾ ਬੰਨ੍ਹੇ ਹੋਏ ਪਾਉਂਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਇਹ ਮੰਨਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਕਿ *ਹਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ (2)* ਵਿੱਚ ਨਿਰੀਖਣ ਸਹੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਨਹੀਂ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

(11) ਕਿਉਂਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਉਠਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਦੋਵੇਂ ਦਲੀਲਾਂ ਅਸਫਲ ਹੋ ਗਈਆਂ ਹਨ, ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਇਹ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਖਾਰਜ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਅਸੀਂ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਲਾਗਤਾਂ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ :- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ-ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਰਵਨੀਤ ਸਿੰਘ

ਕੇ. ਐਸ. ਕੇ

*Gurcharan Singh v. The State of Punjab, etc. (Sandhwalia, J.)

ਰੀਵੀਜ਼ਨਲ ਅਪਰਾਧੀ

ਡੀਐਸ ਤਿਵਾਤੀਆ ਅਤੇ ਬੀਐਸ ਢਿੱਲੋਂ ਜੇ. ਜੇ.

ਸੁਰਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ, - ਦੋਸ਼ੀ-ਪਟੀਸ਼ਨਰ

ਬਨਾਮ

ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ, - ਜਵਾਬਦਾਤਾ

ਸੀ.ਆਰ. ਦੁਬਾਰਾ. 1970 ਦੀ 441 ਨੰ.

ਸਤੰਬਰ 20, 1973

ਭੋਜਨ ਮਿਲਾਵਟ ਰੋਕੂ ਕਾਨੂੰਨ (1954 ਦਾ XXXVII)— ਧਾਰਾ 7/16— ਦੇ ਤਹਿਤ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ— ਕੀ ਫੂਡ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਦੀ ਇਕੱਲੀ ਗਵਾਹੀ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ— ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧ — ਦੋਸ਼ੀਰਾ.- ਨਿਰੋਧਕ ਸਜ਼ਾਵਾਂ ਲਗਾਉਣ ਦੀ ਯੋਗਤਾ।